

Sygn. akt V U 1108/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant p.o. stażysty Patrycja Kinder

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2018 r. w Kaliszu

odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 14 listopada 2017 i 27 listopada 2017 r. Nr (...)

w sprawie Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. Zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 14 listopada 2017 i 27 listopada 2017 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu Z. B. prawo do emerytury poczynając od dnia (...).

2. W pozostałym zakresie odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

Decyzjami z 14 listopada 2017 r. i z 27 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił Z. B. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego, co najmniej 25-letniego okresu ubezpieczenia a także wymaganego, co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Tym samym ostatecznie organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w (...) w P. w latach 1977 – 94

Odwołanie od powyższych decyzji złożył Z. B. wnosząc o ich zmianę i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu spornego okresu jako okresu pracy w warunkach szczególnych. W toku postępowania odwoławczego Z. B. wniósł o uzupełnienie brakującego okresu ubezpieczenia pracą w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania a co do zgłoszonego wniosku o uzupełnienie brakującego okresu ubezpieczenia pracą w rolnictwie – wniósł o zbadanie w postępowaniu odwoławczym tej okoliczności i wydanie orzeczenia stosownie do wyników postępowania. Ostatecznie organ rentowy mając na uwadze wyniki postępowania dowodowego co do tej okoliczności - przed zamknięciem rozprawy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący Z. B. od urodzenia tj. od 5 listopada 1956 r. aż do chwili obecnej mieszka w należącym poprzednio do jego babci gospodarstwie rolnym. Gospodarstwo to położone w miejscowości M. składało się z gruntu rolnego o powierzchni 4,53 ha. W gospodarstwie oprócz odwołującego mieszkali także jego rodzice. Odwołujący w okresie zamieszkiwania w gospodarstwie rolnym, stale pracował w tym gospodarstwie rolnym. Odwołujący wykonywał wszystkie zlecone mu prace takie jak wiosenne, letnie i jesienne prace polowe oraz prace przy utrzymaniu inwentarza żywego. W gospodarstwie były krowy, trzoda chlewna i drób w zmiennej w poszczególnych okresach ilości. W gospodarstwie był koń. Prace polowe takie jak orka, bronowanie, redlenie wykonywane były przez odwołującego. W okresie zimowym odwołujący wykonywał prace przy utrzymaniu inwentarza. Prace te odwołujący wykonywał od rana aż do wieczora w okresie do chwili podjęcia pracy zawodowej poza rolnictwem w lipcu 1973 r.

dowód: zeznania świadków: A. S., R. I., zeznania odwołującego.

W okresie 1.06.1977 – 31.12.1994 był pracownikiem (...) w P. zatrudnionym w transporcie na stanowisku kierowcy. W umowie o pracę pracodawca powierzył odwołującemu obowiązki polegające na kierowaniu samochodem dostawczym ŻUK.

dowód: umowa o pracę, świadectwo pracy w aktach osobowych

W ramach stosunku pracy, odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy. Odwołujący działając na zlecenie pracodawcy, wykonywał prace transportowe kierując najpierw samochodem dostawczym. Około 1978 r. odwołującemu powierzone zostało kierowanie samochodem marki R. o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Tym samochodem odwołujący dowoził codziennie towar do okolicznych sklepów obsługiwanych przez spółdzielnię.

dowód: zeznania świadka Z. S., zeznania odwołującego, częściowo zaświadczenie o pracy w warunkach szczególnych.

Uprawnienia do kierowania ciągnikiem odwołujący uzyskał 26 maja 1973 r. samochodem o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 3,5 tony – 28 lipca 1976 r., samochodem o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony – 26 lipca 1979 r.

dowód: prawo jazdy okazane na rozprawie

Uznany przez ZUS na dzień 1 stycznia 1999 r. okres składkowy i nieskładkowy wynosi łącznie 24 lata 9 miesięcy i 1 dzień. Odwołujący był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w tym funduszu odwołujący złożył 26 stycznia 2018 r.

/bezsporne/

Ustalając powyższy stan faktyczny sąd dał wiarę świadectwu pracy przedstawionemu przez odwołującego w organie rentowym. Sąd dał również wiarę zeznaniom wskazanych wyżej świadków. Sąd dał wiarę również zeznaniom odwołującego. Sąd dał wiarę także zaświadczeniu o pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez (...) w P. ale tylko w części potwierdzającej pracę odwołującego na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony za okres od uzyskania uprawnień do kierowania takimi pojazdami. Za okres poświadczający taką pracę przed uzyskaniem takich uprawnień dokument ten nie jest wiarygodny albowiem nie jest możliwe aby odwołujący mógł kierować na drodze publicznej takim pojazdem nie mając odpowiedniego prawa jazdy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r. w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat

Oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7. 02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach ... /Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm. / za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi / okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym /. W myśl § 4 ust.1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przepis § 2 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wymaga dla zaliczania okresów pracy w warunkach szczególnych do okresów uprawniających do wcześniejszej emerytury aby praca taka była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący legitymuje się ponad 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący wykonywał co najmniej od sierpnia 1979 r. aż do grudnia 1994 r. pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w transporcie przy przewozie towarów i produktów. Była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca ta spełniała warunki wymienione w wykazie A dział VIII punkt 2 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia. Okres ten wynoszący ponad 15 lat sprawi o spełnieniu przez odwołującego przesłanki wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również przypadające przed dniem 01.01.1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego, a w szczególności zebranych w sprawie dokumentów oraz zeznań świadków Sąd uznał odwołującemu zgłoszony okresy pracy w gospodarstwie rolnym należącym do jego babci od 5 listopada 1972 r. do 30 czerwca 1973 r. Zeznania świadków w całej rozciągłości potwierdzają fakt pracy odwołującego w gospodarstwie rolnym jako domownika i praca ta była jedynym zajęciem odwołującego. Istniały zatem podstawy do uznania odwołującemu okresu pracy w gospodarstwie rolnym wynoszącym 7 miesięcy. Wskazany wyżej okres pracy rolniczej podlegał doliczeniu w zakresie niezbędnym do uzupełnienia 25-letniego okresu ubezpieczenia. Powyższe sprawi, iż łącznie z zaliczonym przez ZUS Oddział w O. okresem ubezpieczenia wynoszącym 24 lata 9 miesięcy i 1 dzień, odwołujący posiada wymagany okres ubezpieczenia w rozumieniu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7. 02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach

Odwołujący legitymował się zatem na dzień 1 stycznia 1999 r. 25-letnim okresem ubezpieczenia, co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i w chwili wydawania zaskarżonej decyzji miał ukończony 60-ty rok życia. Wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym odwołujący zgłosił 26 stycznia 2018 r. Zaskarżone decyzje podlegały więc zmianie jak w sentencji wyroku przy czym prawo do świadczenia ustalono od daty zgłoszenia wskazanego wyżej wniosku.

Za okres poprzedzający taki wniosek, odwołanie podlegało oddaleniu albowiem zgodnie z przepisem art. 184 ust. 2 zgłoszenie wniosku o przekazanie wzmiankowanych środków na dochody budżetu państwa jest przesłanką materialnoprawną wyznaczająca spełnienie wszystkich warunków do przyznania świadczenia. W tych warunkach uzasadnione było rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 sentencji wyroku.